

GRAD DOBOJ

**IZVJEŠTAJ O OSTVARENJU GODIŠNJEG PLANA IMPLEMENTACIJE
STRATEGIJE INTEGRISANOG RAZVOJA GRADA DOBOJ
ZA 2019. GODINU**

(PRIJEDLOG)

Doboj, jun 2020. godine

IZVRŠNI SAŽETAK ZA 2019. GODINU

Planom implementacije za 2019. godinu bila je planirana realizacija aktivnosti u okviru 47 projekta ukupne vrijednosti 6.419.000 KM. U 2019. godini započeta je ili nastavljena implementacija 36 projekta u ukupnoj vrijednosti od 5.756.081 KM. Jedan projekat koji izvorno nije bilo planiran u 2019. godini dobio je finansijsku podršku. Procenat realizacije projekata u izvještajnoj godini je 78,72%, u smislu broja projekata koji su bili u realizaciji u odnosu na broj planiranih projekata. Procenat realizacije u smislu finansijskog plana iznosi 89,67%. Vrijednost realizovanih budžetskih sredstava je 1.086.718 KM od planiranih 1.440.000 KM, ili 75,46%, a vrijednost realizovanih sredstava iz eksternih izvora je 4.669.363 KM, u odnosu na planiranih 4.979.000 KM, ili 93,78%.

U 2019. godini nastavljen je obiman investicioni ciklus koji podrazumijeva rekonstrukciju gradskih saobraćajnica, proširenje i unapređenje vodovodne mreže i kvaliteta odosnabdijevanja, nastavak izgradnje kapitalnih objekata sistema odvodnje otpadnih voda i obnove i izgradnje vrelovoda. Naime, krupne investicione aktivnosti koje se sprovode na prostoru obuhvaćenom Regulacionim planom Srednjoškolski centar-Usora, zahtijevaju povećanja kapaciteta svih elemenata površinske i podzemne infrastrukture. Postojeća infrastruktura je napregnuta do svog maksimuma i nije dostatna za nove potrebe. Uza sve to, u istom ovom prostoru ušlo se u izgradnju nove sportske dvorane koja ima svoje posebne infrastrukturne i funkcionalne zahtjeve. Stoga je Grad Doboj u već od 2017. godine kontinuirano u procesu novog kreditnog zaduživanja kako bi uspješno i efikasno realizovao ove milionske projekte. Imajući u vidu da proces podnošenja zahtjeva za kreditno zaduživanje, odobravanje kredita, izbor banaka, a potom raspisivanje tendera za izbor izvođača i finansiranje realizacije projekata po pojedinim fazama ima svoju specifičnu dinamiku, tako i realizacija planiranih projekata biva prologirana u odnosu na godišnje planove. No, ovo ni u kom slučaju ne dovodi u neizvjesnost realizaciju projekata. Ovo je u suštini osnovni razlog zbog kojeg dolazi do neslaganja godišnjih planova implementacije zacrtanih u Strategiji se aktuelnom dinamikom realizacije. Za pojedine projekte obezbijedeno je i sufinansiranje iz donatorskih sredstava, pa se vrši usklađivanje dinamike realizacije sa prilikom sredstava.

Tokom godine se pristupilo ozbiljnim pripremama za izgradnju novog administrativnog centra Grada Doboj, u kojem će se izvršiti koncentracija svih službi i usluga koje vrši gradska administracija. Pored toga, u Centru će biti smještene i druge, mahom republičke ustanove, čime će se ostvariti izuzetna pogodnost za građane, koji više neće morati svoje potrebe rješavati na više lokacija u gradu, a sam kvalitet rada i efikasnost uprave ovim će takođe biti visoko unaprijeđeni.

Nastavljen je proces pružanja podsticaja privrednim subjektima u Gradu na javan i transparentan način putem javnih poziva. Ovaj proces pokrenut je 2018. godine u okviru Grant šeme MEG projekta. U prvom ciklusu korisnici su bili poslovni subjekti registrovani u ruralnom području, dok je u drugom ciklusu ciljna grupa bila proizvodno zanatstvo. U oblasti poljoprivrede važno je napomenuti realizaciju projekta odobrenog od strane IRB-a za razvoj plasteničke proizvodnje za 20 korisnika iz ruralnog područja.

Od projekata koji još nisu ušli u realizaciju treba istaći projekat zaštite grada od poplava. U međuvremenu, stavljen je na reviziju Master plan zaštite koji je izrađen nakon poplave 2014. godine, te će se projekat realizovati u skladu sa rješenjima koja budu predložena u reviziji. Drugi važan projekat je koji se nije našao u realizaciji odnosi se na određivanje lokacije nove industrijske zone i početak realizacije tog projekta. Dobro je što je u 2019. godini konačno krenula izrada novog Prostornog plana Grada Doboj, koji je u višegodišnjem kašnjenju, prvenstveno zbog birokratskih postupaka. Prostorni plan takođe treba da doprinese utvrđivanju prostora pogodnih za lokaciju sadržaja i funkcija privrednog razvoja, pa se može s razlogom očekivati da će prave aktivnosti na ovom polju početi sa realizacijom nakon usvajanja Prostornog plana.

1. UVOD

Strategiju integrisanog razvoja Grada Doboj za period od 2011-2020. godine izradio je Razvojni tim Grada Doboj (ranije, opštine Doboj) u periodu novembar 2009 – mart 2011. godine, u okviru Projekta integrisanog lokalnog razvoja (ILDLP), koji predstavLja zajedničku inicijativu Vlade Švajcarske i Razvojnog programa Ujedinjenih nacija (UNDP). Strategija integrisanog razvoja Grada Doboj usvojena je u 2011. godine na 24. redovnoj sjednici Skupštine, održanoj dana 29.03.2011. godine. Kao operativni instrument za realizaciju strategije, Grad svake godine priprema trogodišnje planove implementacije (1+2).

Kao redovan korak u procesu izrade i realizacije lokalne razvojne strategije radi se srednjoročna revizija. Termin za izradu srednjoročne revizije za Grad Doboj bila je 2015. godina. Izradi revidirane strategije prethodila je evaluacija koju je izvršio konsultant odabran od strane UNDP-a. Nakon urađene evaluacije, uslijedio je proces rada na reviziji dokumenta, ponovo uz stručnu pomoć konsultanata koju je obezbijedio UNDP i koji su Razvojni tim i sektorske radne grupe vodili kroz proces. Rad na reviziji započeo je u septembru 2015. godine i prenio se u 2016. godinu. Revidirana strategija usvojena je na sjednici Skupštine Grada Doboj održanoj 20.08.2016. godine. Treba naglasiti da je termin za izradu srednjoročne revizije došao u pravo vrijeme zbog toga što su se u Doboju desila dva jako bitna zbivanja koja su značajno izmijenila uslove pa čak i strateške ciljeve koji su bili postavljeni u periodu izrade Strategije integrisanog razvoja. Radi se prvenstveno o katastrofalnoj poplavi iz 2014. godine koja je izazvala ozbiljan socio-ekonomski potres u zajednici, te promijenila prioritete ne samo u periodu neposredno nakon poplave, nego i na znatno duži vremenski period. Drugi element promjene predstavlja izdvajanje teritorije Stanara i nekoliko okolnih mjesnih zajednica u novu administrativno-teritorijalnu cjelinu. S obzirom da je ovaj prostor bio direktno povezan sa izgradnjom nove termoelektrane, a koja je predstavljala jedno od strateških opredjeljenja – oslonca na energetske sektor i proizvodnju električne energije, izdvajanje ovog prostora ujedno je označilo i prestanak planiranja oslanjanja na proizvodnju energije i usmjeravanje ka novim odnosno preostalim strateškim pravcima iz Vizije razvoja.

Uprkos prolongiranju rada na reviziji, akcioni plan za implementaciju Revidirane strategije koji je razvijen tokom procesa njene izrade postao je osnova za implementaciju Strategije već tokom 2016. godine i ujedno je i podoga na kojoj je urađen ovaj izvještaj. Izvještaj se odnosi na implementaciju strateških, odnosno prioritarnih sektorskih projekata u 2016. godini, koji se po MiPRO metodologiji, planiraju uz konsultacije sa svim bitnim akterima u zajednici u svim fazama implementacije strategije.

Nosilac izrade trogodišnjeg Plana implementacije (1+2) kao i izvještaja za 2017. godinu je Odsjek za strateško planiranje i investicije u ovira Odjeljenja za strateško planiranje, evropske integracije i lokalni ekonomski razvoj, koji u Gradu Doboju obavlja funkciju jedinice za upravljanje razvojem. Izvještaj je pripremljen u saradnji sa predstavnicima drugih organizacionih jedinica unutar Gradske uprave.

Podaci o implementaciji se kontinuirano prikupljaju tokom cjelokupnog perioda koji pokriva ovaj izvještaj i to korišćenjem alata za praćenje implementacije Strategije i na osnovu definisanih sektorskih i makroekonomskih pokazatelja. Podaci se timski analiziraju, na osnovu čega se priprema kvalitativni osvrt na posmatrani period implementacije, kao i pouke i preporuke za naredni period.

2. STRATEŠKI CILJEVI I PRIORITETI

2.1. Vizija

Revidiranom strategijom razvoja Grada Doboj za period od 2016-2020. godine, definisana je sljedeća Vizija:

Doboj 2020. godine:

- **razvijen saobraćajni, komunikacioni i privredni centar,**
- **sa razvijenom poslovnom infrastrukturom i pratećim uslugama,**

- uređen i turistički atraktivan grad,
- kulturni, obrazovni i sportsko-rekreativni centar regije,
- sa znatno unapređenim kvalitetom života, ujednačenim u gradu i na selu.

2.2. Strateški ciljevi

Strategijom razvoja Grada Doboja za period od 2016-2020. godine, definisana su 4 strateška cilja:

Strateški cilj 1: Razvijen privredni sektor koji efektivno koristi saobraćajne i komunikacione prednosti Doboja;

Strateški cilj 2: Razvijeno seosko preduzetništvo i održiva poljoprivredna proizvodnja;

Strateški cilj 3: Regionalno konkurentni ljudski resursi i razvijena ukupna društvena infrastruktura i javne usluge;

Strateški cilj 4: Prostorno i komunalno uređena i ekološki napredna sredina sa razvijenom zaštitom od prirodnih i drugih opasnosti.

2.3. Sektorski ciljevi

Strateški prioriteti za razvoj grada su: ekonomski razvoj, društveni razvoj i zaštita životne sredine. U okviru ovih sektora, definisani su sljedeći ciljevi:

Ekonomski razvoj

Sektorski cilj 1: Poboľjšano poslovno okruženje i razvijeni instrumenti podrške privredi;

Sektorski cilj 2: Privučene veće investicije, prvenstveno u oblastima industrije, distribucije i transporta;

Sektorski cilj 3: Povećanje obima poljoprivredne proizvodnje i radne angažovanosti seoskog stanovništva;

Društveni razvoj

Sektorski cilj 1: Unaprijeđene mogućnosti obrazovanja odraslih u svrhu zapošljavanja i samozapošljavanja;

Sektorski cilj 2: Unaprijeđeni uslovi za rad sa djecom i mladim;

Sektorski cilj 3: Poboľjšani uslovi i usluge za socijalno isključene i ranjive kategorije;

Sektor zaštite i unapređenja životne sredine

Sektorski cilj 1: Povećana pokrivenost stanovništva vodovodnom i kanalizacionom mrežom;

Sektorski cilj 2: Smanjeni rizici od elementarnih nepogoda i drugih opasnosti;

Sektorski cilj 3: Unaprijeđena upravljanja čvrstim otpadom;

Sektorski cilj 4: Povećana energetska efikasnost, korišćenje obnovljivih izvora energije i zaštita vazduha;

Sektorski cilj 5: Uređena prostorno-planska i ekološka dokumentacija.

2.4. Ključni planirani prioriteti i fokusi za posmatrani godišnji period (2017. godina)

Ključni prioriteti ekonomskog sektora

Plan ekonomskog razvoja Doboja u planiranom strateškom periodu usmjeren je korišćenje povoljnog geosaobraćajnog položaja za stvaranje atraktivne poslovne lokacije i izgradnju povoljnog poslovnog okruženja, te podsticanje investicija prvenstveno u oblastima industrije, distribucije i transporta. Ovo sve treba da doprinese bržem razvoju privrede i povećanju broja zaposlenih. Takođe, unapređenje tržišne povezanosti poljoprivredne proizvodnje i ruralni razvoj bi trebalo da dovedu do povećanog obima poljoprivredne proizvodnje, povećanih prihoda i radne angažovanosti seoskog stanovništva.

U skladu sa definisanim sektorskim ciljevima, ključni prioriteti ekonomskog sektora za 2017. godinu u okviru Programa unapređenja poslovnog okruženja bili su:

Projekat poboljšanja poslovnog okruženja (BFC SEE sertifikacija); jačanje jedinice za upravljanje razvojem; izrada Programa podsticaja proizvodnim preduzećima.

U okviru programa promocije investicionih mogućnosti Grada Doboja: promocija Doboja kao atraktivne investicione lokacije; privlačenje investitora u postojeće industrijske kapaciteta Grada Doboja.

Prioriteti u okviru Programa unapređenja tržišne povezanosti poljoprivredne proizvodnje: povezivanja poljoprivrednih proizvođača i prerađivačkih kapaciteta; program podsticaja poljoprivredne proizvodnje; zaštita, odnosno revitalizacija degradiranog obradivog zemljišta.

U okviru Programa ruralnog razvoja: Uspostavljanje malih biznisa u seoskim MZ; Proširenje kapaciteta ponude usluga u oblasti seoskog turizma na području planine Ozren; izrada tematske strategije ruralnog razvoja Grada Doboja.

Ključni prioriteti društvenog sektora

Ključna težišta razvoja društvenog sektora Grada Doboja određena su na osnovu analize u ovoj oblasti, koja ukazuje da je infrastruktura u oblasti obrazovanja i zdravstvene zaštite dobro razvijena. Mora se naglasiti da je Doboj jedna od rijetkih lokalnih zajednica u BiH koja je uspostavila efektivne institucije za prekvalifikaciju, dokvalifikaciju i osposobljavanje odraslih osoba. Zbog toga su ova težišta usmjerena na unapređenje mogućnosti obrazovanja odraslih u svrhu zapošljavanja i samozapošljavanja. Poboljšanje uslova za rad sa mladim i razvoj infrastrukture i sadržaja u oblasti kulture i sporta, te poboljšanje uslova i usluga za socijalno isključene kategorije.

U društvenom sektoru za 2017. godinu u Programu za prekvalifikacije i zapošljavanje ključni prioriteti bili su: povećanje kapaciteta za prekvalifikaciju, dokvalifikaciju i osposobljavanje; podrška samozapošljavanju i zapošljavanju dokvalifikovanih i prekvalifikovanih lica u sektorima sa najvećim potencijalom;

U programu podrške razvoju i obrazovanju djece i mladih: podrška razvoju omladinskog preduzetništva; proširenje kapaciteta za cjelodnevni boravak djece u predškolskoj ustanovi.

U programu razvoja kulture i sporta: jačanje veza sa dijasporom;

U programu povećanja kapaciteta za socijalno isključene kategorije: proširenje kapaciteta centra zdravstvene zaštite; podrška povećanju kapaciteta Centra za djecu i omladinu sa smetnjama u razvoju;

U programu poboljšanja usluga za socijalno isključene kategorije: implementacija Lokalnog plana akcije u oblasti invalidnosti; unapređenje sistema podrške starim i iznemoglim licima koja žive sama.

Ključni prioriteti sektora zaštite životne sredine

Analiza je pokazala da na području Grada Doboja imamo nedovoljnu pokrivenost stanovništva vodovodnom i kanalizacionom mrežom. Povećanje ove pokrivenosti je način kako više stanovnika može dobiti pitku vodu iz kontrolisanih izvora i kako više otpadnih voda može biti regulisano na kontrolisan način. Takođe, poplava iz 2014. godine je pokazala koliko je lokalna zajednica ranjiva na pojavu ovakvih opasnosti, pa je smanjenje rizika od elementarnih nepogoda i drugih opasnosti takođe važno uporište u ovoj oblasti. Poplava je, takođe, dodatno pogoršala problem sa odlaganjem čvrstog otpada, pa je i to problem sa kojim se moramo suočiti. Energetska efikasnost, posebno u urbanom dijelu, identifikovana je kao oblasti u kojoj postoji značajan

potencijal za zaštitu životne sredine, koji se istovremeno može staviti u funkciju privrednog i društvenog razvoja. Na kraju, ništa od ukupnog razvoja nije moguće planirati na pravi način bez kompletiranja nedostajuće prostorno-planske i ekološke dokumentacije.

Prioritetne aktivnosti svrstane su u program unapređenja komunalnih usluga, program zaštite stanovništva i imovine od elementarnih nepogoda i drugih opasnosti, program unapređenja upravljanja otpadom, program energetske efikasnosti i program izrade prostorno planske dokumentacije. Svaki program obuhvata niz aktivnosti, projekata i mjera od kojih svakako treba istaći one koji se odnose na zaštitu stanovništva i materijalnih dobara putem materijalnog i stručnog jačanja sistema civilne zaštite i vatrogasne službe, kao i kontinuirani proces deminiranja na prioritetnim lokacijama zbog poznate činjenice da je Doboj jedno od najzagađenijih područja u BiH.

2.5. Zbirni pregled prioriternih projekata i okvira za njihovo finansiranje obuhvaćenih trogodišnjim Planom implementacije od 2017-2019. godine

Za planski period od 2017-2019. godine ukupno je planirano 64 projekta. Posmatrajući po razvojnim sektorima za period od 2017-2019. godine, u sklopu ekonomskog sektora je ukupno planirano 17 projekata, u društvenom sektoru 16, te u sektoru zaštite životne sredine 31 projekata. Za realizaciju ovih projekata planirano je ukupno 21.245.000 KM, od toga iz vlastitih izvora 7.426.000 KM, iz eksternih 13.819.000 KM. Prosječna godišnja budžetska ulaganja u strateške projekte iznose 8,2% budžeta Grada Doboj.

Što se tiče izvora eksternog finansiranja, najznačajniji predviđeni izvori za period od 2017-2019. godine su iz sredstava nadležnih ministarstava u Vladi Republike Srpske, kreditnih sredstva, te iz stranih donacija (EU/UNDP, USAID, Vlada Švajcarske i dr). Dio donatorskih sredstava već je bio dogovoren u okviru programa otklanjanja posljedica poplave koji su se prenijeli i u 2017. godinu, a postoje i projekti koji se gotovo u kontinuitetu odobravaju od pojedinih donatora.

U navedenom trogodišnjem periodu najviše sredstava planirano je u sektoru zaštite životne sredine – 14.385.000,00 KM (4.362.000 iz budžeta + 10.023.000 iz eksternih izvora), potom za društveni razvoj – 4.756.000 KM (1.670.000 iz budžeta + 3.086.000 iz eksternih izvora), a zatim za privredni razvoj – 2.104.000 KM (1.394.000 iz budžeta + 710.000 iz eksternih izvora). Sektor zaštite životne sredine nosi najviše sredstava zato što on obuhvata velike investicione projekte u oblasti infrastrukture, zaštite od poplava i drugih vrsta prijetnji, te obuku i opremanje specijalizovanih jedinica i službi za zaštitu stanovništva, mjere energetske efikasnosti, upravljanje otpadom i sl.

3. PREGLED IMPLEMENTACIJE STRATEGIJE INTEGRISANOG RAZVOJA

3.1. Sažet osvrt na prethodni period implementacije (od početka realizacije strategije)

Pregled realizacije Strategije zaključno sa 2014. godinom detaljno je obrađen u dokumentu „Izveštaj o evaluaciji strategije integrisanog razvoja Grada Doboj za period 2011-2020. godina“, koji je bio u prilogu izvještaja za 2015. godinu.

Sažetak realizacije Strategije u 2015. godini:

Zbog vanredne situacije i poremećaja koji su nastupili u redovnom funkcionisanju lokalne uprave, u Doboju nije urađen godišnji plan implementacije Strategije za 2015. godinu. Stoga je kao osnova za izvještavanje za 2015. godinu služio je Akcioni plan implementacije za period 2013-2015. godina, kao posljednji relevantan plan urađen prema Metodologiji. Akcionim planom za implementacije u 2015. godini bilo je predviđeno 13 projekata ukupne vrijednosti 322.000 KM. Od ovih 13, za 5 projekata Akcionim planom bila je predložena

struktura finansiranja u 2015. godini, dok je za ostale projekte struktura finansiranja bila nedefinisana. Tokom 2015. godine aktivno se radilo na implementaciji 4 od navedenih projekata dok su narednih četiri programa bila obuhvaćena implementacijom, ali ne direktno kroz projekte koji su bili planirani Akcionim planom, nego putem drugih projekata koji se mogu svrstati pod iste programe. Pet projekata nisu implementirani niti je mogla biti uspostavljena veza između novih projekata i programa kojima su oni pripadali.

Jedini projekat koji se može smatrati u potpunosti realizovanim je igradnja Centra za djecu i omladinu sa smetnjama u razvoju koji je tokom 2015. godine završen i otvoren. Drugi projekat koji se može svrstati u ovu kategoriju je upotreba obnovljive geotermalne energije koji je završen u fazi istraživanja, ali koji će imati svoj nastavak u eksploatacionoj fazi. Priroda ostalih projekata iz Akcionog plana koji su imali realizaciju u ovoj godini je takva da oni iziskuju dugogodišnju aktivnost, a neki od njih spadaju u trajnu kategoriju.

Projekti koji uopšte nisu realizovani tokom 2015. godine uglavnom su obustavljeni zbog promjene prioriteta nakon poplave (razvoj turizma, izrada studije za posebnu industrijsku zonu, edukacija o upravljanju projektnim ciklusom, očuvanje kulturne baštine). Neki projekti su zaustavljeni iz administrativnih razloga (izrada prostorno-planske dokumentacije). Dio projekata nije direktno realizovan ali su realizovani drugi u istoj programskoj grupi jer su se nametnuli kao prioriteta s obzirom na vanredne okolnosti. Ipak, ovo se ne može smatrati nedostatkom u implementaciji jer su benefiti od realizovanih projekata mnogostruko veći i imaju dalekosežne pozitivne rezultate u odnosu na one koji su bili planirani u redovnim okolnostima. Oni su ujedno i pokazatelj spremnosti zajednice, odnosno JLS da kvalitetno odgovori na određene izazove.

Finansijski pokazatelji realizacije strategije u izvještajnoj godini su impresivni s obzirom na Akcioni plan, ali to je dobrim dijelom i zato što nije bio rađen Godišnji plan implementacije za 2015. godinu. Naime, pripreme za realizaciju mnogih projekata započele su tokom 2014. godine pa je bilo evidentno i da će doći do ozbiljnog napretka u implementaciji. Osim toga Akcioni plan za 2013-2015. godinu ostao je prilično nedefinisan u pogledu vrijednosti sredstava koja su trebala biti implementirana u 2015. godini. Što se tiče izvora finansiranja, jasno je da najveći dio ovih sredstava predstavljaju donatorska sredstva, ali to ne umanjuje činjenicu da su i budžetska sredstva višestruko prevazišla ona koja su stajala u Akcionom planu. Opšti zaključak koji se može napraviti jeste da je period 2014. i 2015. godine vjerovatno najvažniji za ostvarenje strateških ciljeva, a izvjesno je i da će 2016. godina znatno doprinijeti ovom trogodišnjem ciklusu. Nakon toga vjerovatno će se stvari vratiti u nekakve redovne okvire realizacije i finansiranja pod uslovom da ne dođe do ozbiljnih ekonomskih i političkih poremećaja.

Sažetak realizacije Strategije u 2016. godini:

Izvještaj o implementaciji Strategije integrisanog razvoja Grada Doboj (2011-2020), odnosno Revidirane strategije (2016-2020) ima za cilj da pokrene sve bitne aktere na razmišljanje i doprinese boljem donošenju odluka o realizaciji strateških prioriteta ekonomskog, društvenog razvoja i zaštite životne sredine, u okviru 4 definisana strateška cilja, odnosno 11 sektorskih ciljeva.

Planom implementacije za 2016. godinu bilo je predviđeno je provođenje 33 projekta ukupne vrijednosti 10.206.000 KM. U 2016. godini započeta je implementacija 21 projekta, od kojih je 4 u cjelini završeno. Procenat realizacije projekata u izvještajnoj godini je visok (64%), prije svega usljed ukupne vrijednosti realizovanih projekata od 12.884.168 KM (126,24%). Vrijednost realizovanih budžetskih sredstava je 3.302.846 KM (planirano 2.566.000), dok je iz eksternih izvora prikupljeno 9.581.322 KM (planirano 7.640.000 KM).

U pogledu ključnih prioriteta i fokusa za prethodnu 2016. godinu, Grad Doboj je u značajnijoj mjeri realizovao projekte deminiranja miniranih područja, izvršio potpunu rekonstrukciju gradske ulice u staroj industrijskoj zoni Usora, energetska efikasnu rekonstrukciju jedne gradske osnovne škole, dalju rekonstrukciju, tehničko opremanje i modernizaciju Doma zdravlja, potpunu rekonstrukciju Gradske biblioteke, te uspostavljanje Tehničko-laboratorijskog centra Saobraćajnog fakulteta. Pored značajnog sopstvenog ulaganja, svi ovi projekti

realizovani uz veliki doprinos sredstava iz eksternih izvora, što je svakako i mjera uspjeha Gradske uprave, posebno zato što su jedino za rekonstrukciju ulice Nikole Tesle korišćena kreditna sredstva, dok su za sve ostale projekta korišćena donatorska sredstva, odnosno sredstva obezbijedena kod drugih nivoa vlasti. Ovim projektima povećana je sigurnost građana (Doboj spada u minama najzagađenije prostore u BiH), podignut nivo zdravstvene zaštite, unaprijeđen sistem osnovnoškolskog i visokoškolskog obrazovanja u gradu i stvorene dodatne predispozicije za značajnije investicije u privredni razvoj.

Od važnih projekata kojima se nije pristupilo realizaciji treba istaći projekat uređenja korita rijeke Bosne radi zaštite grada od eventualnih budućih prijetnji od poplave. Mada za realizaciju ovog projekta postoji projektno-tehnička dokumentacija, prepreku i dalje predstavlja neriješeno pitanje koncesije na korito rijeke Bosne, zbog čega nije moguće formulisati finansijsku konstrukciju za realizaciju projekta pa time ni pristupiti njegovoj realizaciji. Takođe, nema pomaka ni oko priprema za definisanje prostora za novu industrijsku zonu s obzirom da Grad još nije došao u posjed zemljišta poljoprivrednih zadruga u stečaju, a ne rasplaže drugim zemljištem pogodnim za ovu namjenu. S obzirom da nema nagovještaja da će u skorijem periodu doći do razrješenja ovih pitanja, moguće je da će se realizacija ovih projekata pomjeriti čak za nekoliko narednih godina.

U pogledu ostvarivanja sektorskih ciljeva, uočava se značajna pozitivna promjena u odnosu na prvi poluperiod implementacije važeće Strategije. Ima više razloga za ovaj napredak, prvenstveno zbog toga što je ovo i prva godina implementacije Revidirane strategije, pa su i projekti i programi konkretnije i realnije postavljeni i definisani prilikom izrade Revizije. Takođe se zbog specifičnosti događanja iz prethodne dvije godine mogao naći jači oslonac na eksternim izvorima finansiranja. Uglavnom se da konstatovati da su najuspješnije realizovani sektorski ciljevi u oblasti društvenog razvoja i zaštite životne sredine, dok se još uvijek osjećaju poteškoće oko realizovanja ciljeva u oblasti ekonomskog razvoja. Tu je došlo do značajnog napretka u pogledu odnosa lokalne uprave i privrednog sektora, stvorena je bolja komunikacija i donesen niz odluka o davanju podsticaja lokalnim preduzećima, ali je i dalje evidentan problem nedostatka uređenih industrijskih zona, pa čak i odsutvo promocije Doboja kao privlačne investicione lokacije. Dobar pristup Gradske uprave ogleda se u ulasku u proces BFC sertifikacije jer strogi kriterijumi ovog standarda iziskuju potpunu promjenu stava i ponašanja u cijeloj ovoj sferi. Proces se razvija pozitivnim tokom i trebalo bi da bude okončan dobijanjem sertifikata. U sektoru društvenog razvoja bilježi se napredak u oblasti obrazovanja odraslih u svrhu zapošljavanja i samozapošljavanja, a značajno su unaprijeđeni uslovi za rad sa djecom i mladima dok napredak u pogledu poboljšanja uslova i usluga za socijalno isključene kategorije variraju zavisno od kategorije i planiranog programa/projekta.

Sažetak realizacije Strategije u 2017. godini:

Planom implementacije za 2017. godinu bilo je predviđeno je provođenje 39 projekta ukupne vrijednosti 6.672.000 KM. U 2017. godini započeta je ili nastavljena implementacija 23 projekta u ukupnoj vrijednosti od 3.829.920 KM. Jedan projekat je u potpunosti završen, dok su ostali projekti koji su u implementaciji prvenstveno višegodišnji projekti. Dva nova projekta čija implementacija je započeta 2017. godine su dvogodišnji projekti i oba su uspješno realizovana na godišnjem nivou (izgradnja nove osnovne škole u PodnovLju i projekat Omladinske banke). Procenat realizacije projekata u izvještajnoj godini je 59%, u smislu broja projekata koji su bili u realizaciji u odnosu na broj planiranih projekata. Procenat realizacije u smislu finansijskog plana iznosi 57,40%. Vrijednost realizovanih budžetskih sredstava je 1.576.100 KM od planiranih 2.575.000, a vrijednost realizovanih sredstava iz eksternih izvora je 2.253.820 KM, u odnosu na planiranih 4.097.000 KM.

Nakon dvogodišnjeg rada, Grad Doboj je krajem 2017. godine konačno stekao BFC SEE sertifikat i na taj se način pridružio još uvijek vrlo maloj grupi lokalnih zajednica u BiH koje nude povoljno poslovno okruženje. Sertifikat je dokaz da je Gradska uprava bitno unaprijedila svoj rad i odnos prema ekonomskom razvoju što u krajnjoj instanci treba da dovede do povećanja broja i vrijednosti investicija, a time i do zapošljavanja i ekonomskog razvoja. Tokom rada na ovom projektu znatno je unaprijeđen odnos sa poslovnom zajednicom u

Doboj i on se sada u svakom pogledu može smatrati partnerskim. Kada se radi o velikim investicionim ulaganjima, važno je istaći izgradnju novog školskog objekta u Podnovlju, prvog poslije više decenija, za koji su pored budžetskih sredstava obezbijeđena i ozbiljna donatorska sredstva. U oblasti zaštite životne sredine posebno je značajan projekat sanacije velike divlje deponije u Čivčijama Bukovačkim, najveće na teritoriji Grada.

Od važnih projekata čija realizacija još uvijek nije započela u punom smislu treba istaći projekat uređenja korita rijeke Bosne radi zaštite grada od eventualnih budućih prijetnji od poplave. Za realizaciju ovog projekta postoji projektno-tehnička dokumentacija. Ono što je dobro u vezi ovog projekta je da je Vlada konačno povukla koncesiju koja je deset godina bez ikakvih rezultata bila data stranom investitoru, čime je konačno otvoren put za početak aktivnosti uređenja korita rijeke. Štaviše, Grad je putem kreditnog zaduženja obezbijedio 300.000 KM kao polovinu svog učešća u prvoj fazi produbljivanja korita. Vlada je već obezbijedila drugu polovinu. Takođe, nema pomaka ni oko priprema za definisanje prostora za novu industrijsku zonu, s obzirom da Grad još nije došao u posjed zemljišta poljoprivrednih zadruga u stečaju, a ne rasplaže drugim zemljištem pogodnim za ovu namjenu. Najveći uticaj na slab finansijski efekat realizacije Strategije, pa i broj realizovanih projekata ima kašnjenje u realizaciji velikih kapitalnih infrastrukturnih projekata u oblasti vodosnabdijevanja, izgradnje kanizacionih kolektora i precrpne stanice u slivnom području 2. No, povoljno je to što su pored projektne dokumentacije za početak i realizaciju radova u 2018. godini obezbijeđeni zavidni iznosi kreditnih sredstava, sredstava iz donacija, te usvojena odluka o novom velikom kreditnom zaduženju u 2018. godini za građevinske radove i otkup zemljišta.

U pogledu ostvarivanja sektorskih ciljeva, uočava se značajna pozitivna promjena u odnosu na prvi poluperiod implementacije važeće Strategije. Kao i do sada, da se konstatovati da su najuspješnije realizovani sektorski ciljevi u oblasti društvenog razvoja i zaštite životne sredine, dok se još uvijek osjećaju poteškoće oko realizovanja ciljeva u oblasti ekonomskog razvoja. Dobar pristup Gradske uprave ogleda se u ulasku u proces BFC sertifikacije jer strogi kriterijumi ovog standarda iziskuju potpunu promjenu stava i ponašanja u cijeloj ovoj sferi. Uporan rad i opredijeljenost lokalne Gradske uprave krunisani su dodjelom BFC SEE sertifikata Gradu Doboju, što ga je svrstalo u red gradova sa povoljnim poslovnim okruženjem. U sektoru društvenog razvoja bilježi se napredak u oblasti obrazovanja odraslih u svrhu zapošljavanja i samozapošljavanja, a značajno su unaprijeđeni uslovi za rad sa djecom i mladima dok napredak u pogledu poboljšanja uslova i usluga za socijalno isključene kategorije variraju zavisno od kategorije i planiranog programa/projekta.

Sažetak realizacije Strategije u 2018. godini:

Izveštaj o implementaciji Strategije integrisanog razvoja Grada Doboj (2011-2020), odnosno Revidirane strategije (2016-2020) ima za cilj da pokrene sve bitne aktere na razmišljanje i doprinese boljem donošenju odluka o realizaciji strateških prioriteta ekonomskog, društvenog razvoja i zaštite životne sredine, u okviru 4 definisana strateška cilja, odnosno 11 sektorskih ciljeva.

Planom implementacije za 2018. godinu bilo je predviđeno je sprovođenje 34 projekta ukupne vrijednosti 6.212.000 KM. U 2018. godini započeta je ili nastavljena implementacija 24 projekta u ukupnoj vrijednosti od 4.586.777 KM. Jedan projekat čije finansiranje nije bilo planirano u 2018. godini dobio je donatorsku podršku. Procenat realizacije projekata u izvještajnoj godini je 70,50%, u smislu broja projekata koji su bili u realizaciji u odnosu na broj planiranih projekata. Procenat realizacije u smislu finansijskog plana iznosi 73,84%. Vrijednost realizovanih budžetskih sredstava je 2.341.789 KM od planiranih 3.109.000, a vrijednost realizovanih sredstava iz eksternih izvora je 2.244.988 KM, u odnosu na planiranih 3.103.000 KM.

Nakon što je Grad Doboj je krajem 2017. godine stekao BFC SEE sertifikat o povoljnom poslovnom okruženju, u 2018. godini obavljen je godišnji nadzor kapaciteta Gradske uprave, koji je potvrdio da se standardi sertifikata ispunjavaju na visokom nivou i da nije došlo do pada kvaliteta usluga. Velika zasluga za održavanje

kvaliteta usluga pripada i uključenosti rada u MEG projekat, koji čak ima strože kriterijume kvaliteta i u drugim oblastima, kao što su odgovornost i participatorno donošenje odluka i kvalitet upravljanja vodo-snabdijevanjem. U ekonomskoj sferi treba naglasiti projekat podsticaja privrednim subjektima u ruralnim području u ukupnoj vrijednosti od preko 100.000 KM koji je sproveden putem javnog poziva. Sredstva za ovaj projekat udružili su Grad Doboj i UNDP. Tokom godine sprovedeni su kapitalni projekti temeljne rekonstrukcije više saobraćajnica u Gradu, započeo je rad na izgradnji vrelovoda na području obuhvaćenom Regulacionim planom Srednjoškolski centar – Usora, izvršene su pripreme i postavljen kamen temeljac za rekonstrukciju sportske dvorane. Intenzivno se radilo na pripremi za izgradnju nove bolnice. U oblasti zaštite stanovništva od prirodnih nepogoda vrijedno je spomenuti nabavku mašine za punjenje vreća pijeskom, te obuku i opremanje jedinice za spašavanje na vodi. U oblasti zaštite životne sredine završeno je mapiranje svih divljih deponija na cijeloj teritoriji Grada. Radilo je i na drugim projektima u oblasti zaštite zdravlja, društvene kohezije, omladinskog aktivizma itd.

Najvažniji projekat koji nije ušao u realizaciju, a bio je planiran Godišnjim planom je rekonstrukcija stare precrpne stanice za otpadne vode. Mada je bio u izboru za kandidovanje kao zajednički projekat sa UNDP-om u okviru MEG projekta, na kraju je ipak kandidovan projekat rekonstrukcije i proširenja kapaciteta pumpne stanice sa rezervoarom za vodosnabdijevanje u Rudanci. Fokus u pogledu rješavanja problema otpadnih voda bio je na izgradnji kolektora i precrpne stanice u drugom slivnom području. Dinamika realizacije Svih ovih velikih infrastrukturnih projekata bila je skopčana sa problemima neriješenih imovinskih odnosa, zbog čega je došlo do kašnjenja u implementaciji, što je za rezultat imalo i smanjenje procenta realizacije Strategije na godišnjem nivou. Ipak, najvažnije je da su za ove infrastrukturne projekte obezbijedena kreditna sredstva te njihova konačna realizacija bar sa te strane neće biti dovedena u pitanje.

3.2. Pregled implementacije Strategije u izvještajnoj 2019. godini

Planom implementacije za 2019. godinu bila je planirana realizacija aktivnosti u okviru 47 projekata ukupne vrijednosti 6.419.000 KM. U 2019. godini započeta je ili nastavljena implementacija 36 projekata u ukupnoj vrijednosti od 5.756.081 KM. Jedan projekat koji izvorno nije bilo planiran u 2019. godini dobio je finansijsku podršku. Procenat realizacije projekata u izvještajnoj godini je 78,72%, u smislu broja projekata koji su bili u realizaciji u odnosu na broj planiranih projekata. Procent realizacije u smislu finansijskog plana iznosi 89,67%. Vrijednost realizovanih budžetskih sredstava je 1.086.718 KM od planiranih 1.440.000 KM, ili 75,46%, a vrijednost realizovanih sredstava iz eksternih izvora je 4.669.363 KM, u odnosu na planiranih 4.979.000 KM, ili 93,78%.

U 2019. godini nastavljen je obiman investicioni ciklus koji podrazumijeva rekonstrukciju gradskih saobraćajnica, proširenje i unapređenje vodovodne mreže i kvaliteta odosnabdijevanja, nastavak izgradnje kapitalnih objekata sistema odvodnje otpadnih voda i obnove i izgradnje vrelovoda. Naime, krupne investicione aktivnosti koje se sprovode na prostoru obuhvaćenom Regulacionim planom Srednjoškolski centar-Usora, zahtijevaju povećanja kapaciteta svih elemenata površinske i podzemne infrastrukture. Postojeća infrastruktura je napregnuta do svog maksimuma i nije dostatna za nove potrebe. Uza sve to, u istom ovom prostoru ušlo se u izgradnju nove sportske dvorane koja ima svoje posebne infrastrukturne i funkcionalne zahtjeve. Stoga je Grad Doboj u već od 2017. godine kontinuirano u procesu novog kreditnog zaduživanja kako bi uspješno i efikasno realizovao ove milionske projekte. Imajući u vidu da proces podnošenja zahtjeva za kreditno zaduživanje, odobravanje kredita, izbor banaka, a potom raspisivanje tendera za izbor izvođača i finansiranje realizacije projekata po pojedinim fazama ima svoju specifičnu dinamiku, tako i realizacija planiranih projekata biva prologirana u odnosu na godišnje planove. No, ovo ni u kom slučaju ne dovodi u neizvjesnost realizaciju projekata. Ovo je u suštini osnovni razlog zbog kojeg dolazi do neslaganja godišnjih planova implementacije zacrtanih u Strategiji se aktuelnom dinamikom realizacije. Za pojedine projekte obezbijedeno je i sufinansiranje iz donatorskih sredstava, pa se vrši usklađivanje dinamike realizacije sa prilikom sredstava

Tokom godine se pristupilo ozbiljnim pripremama za izgradnju novog administrativnog centra Grada Doboj, u kojem će se izvršiti koncentracija svih službi i usluga koje vrši gradska administracija. Pored toga, u Centru će biti smještene i druge, mahom republičke ustanove, čime će seostvriti izuzetna pogodnost za građane koji više neće morati svoje potrebe rješavati na više lokacija u gradu, a sam kvalitet rada i efikasnost uprave ovim će takođe će biti visoko unaprijeđeni.

Nastavljen je proces pružanja podsticaja privrednim subjektima u Gradu na javan i transparentan način putem javnih poziva. Ovaj proces pokrenut je 2018. godine u okviru Grant šeme MEG projekta. U prvom cilusu korisnici su bili poslovni subjekti registrovani u ruralnom području, dok je u drugom ciklusu ciljna grupa bila proizvodno zanatstvo. U oblasti poljoprivrede važno je napomenuti realizaciju projekta odobrenog od strane IRB-a za razvoj plasteničke proizvodnje za 20 korisnika iz ruralnog područja.

Od projekata koji još nisu ušli u realizaciju treba istaći projekat zaštite grada od poplava. U međuvremenu, stavljen je na reviziju Master plan zaštite koji je izrađen nakon poplave 2014. godine, te će se projekat realizovati u skladu sa rješenjima koja budu predložena u reviziji. Drugi važan projekta je koji se nije našao u realizaciji odnosi se na određivanje lokacije nove industrijske zone i početak realizacije tog projekta. Dobro je što je u 2019. godini konačno krenula izrada novog Prostornog plana Grada Doboj, koji je u višegodišnjem kašnjenju, prvenstveno zbog birokratskih postupaka. Prostorni plan takođe treba da doprinese utvrđivnju prostora pogodnih za lokaciju sadržaja i funkcija privrednog razvoja, pa se može s razlogom očekivati da će prave aktivnosti na ovom polju početi sa realizacijom nakon usvajanja Prostornog plana.

U sferi društvenog razvoja Grad Doboj i dalje vrši institucionalno jačanje i brigu o ranjivim kategorijama. U izgradnji su stabeni objekti za smještaj izbjeglih lica koja borave u Domu penzionera, koji će, nakon što korisnici budu iseljeni, takođe ući u rekonstrukciju. Grad saraduje sa republičkim institucijama i drugim akterima u projektu izgradnje nove regionalne bolnice i u tu svrhu je na raspolaganje stavio sve sopstvene kapacitete.

Kontinuirano se radi na sistemskom jačanju službe civilne zaštite putem obuke i opremanja specijalizovanih jedinica, a vatrogasna služba redovno vrši nabavku nove opreme i od koje je važno napomenuti nabavku spusnice za spašavanje lica sa velikih visina (soliteri) kao i manjeg vatrogasnog vozila pogodnog za gašenje šumskih požera.

Treba naglasiti da se sve ključne aktivnosti ravnomjerno sprovode kako u urbanom, tako i u ruralnom području u potpunosti u skladu sa strateškim opredjeljenjima i ciljevima.

Grafički prikaz ukupne i finansijske realizacije po sektorima.

Tabela 1. Pregled planiranih naspram ostvarenih projekata u 2019. godini (svi sektori)

PREGLED (potpuno ili djelimično završeni projekti)	Broj projekata	Ukupno	Iz budžeta	Iz eksternih izvora
PLANIRANO				
A. Ukupan broj planiranih projekata	47	6.419.000	1.440.000	4.979.000
% struktura finansiranja od A	100%	100%	22,43%	77,57%
U REALIZACIJI				
B. Ukupan broj u potpuno ili djelimično završenih projekata	37	5.756.081	1.086.718	4.669.363
% potpuno ili djelimično završenih projekata (od A)	78,72%	89,67%	75,46%	93,78%

% struktura (od B)	100%	100%	18,88%	81,12%
C. Ukupan broj djelimično završenih projekata	37	5.756.081	1.086.718	4.669.363
% djelimično završenih projekata (od A)	78,72%	89,67%	75,46%	93,78%
% struktura (od C)	100%	100%	18,88%	81,20%
D. Ukupan broj potpuno završenih projekata	0	0	0	0
% potpuno završenih projekata (od A)	0%	0%	0%	0%
% struktura (od D)	0%	0%	0%	0%

Tabela 2. Finansijska projekcija planiranih i ostvarenih projekata raspoređenih po sektorima na osnovu Plana implementacije.

	Oblast	Zbir finansijskih vrednosti projekata		Struktura finansiranja realizovanih projekata	
		Planirano	Realizovano	Budžet (%)	Ostalo (%)
2018.	Društveni razvoj	677.000	485.440 (71,70%)	215.140 (44,32%)	270.300 (55,68%)
	Ekonomski razvoj	815.000	1.459.341 (179,06%)	382.178 (26,19%)	1.077.163 (73,81%)
	Ekološki razvoj	4.927.000	3.811.300 (77,35%)	489.400 (12,84%)	3.321.900 (87,16%)
	Ukupno	6.419.000	5.756.081	1.086.718	4.669.363
	% po planu implementacije	100%	89,67%	16,93%	72,74%

Sektor ekonomskog razvoja

U sektoru ekonomskog razvoja za 2019. godinu bila je planirana je implementacija četrnaest projekata. U realizaciju je ušlo devet projekata od kojih jedan nije bio inicijalno planiran, a odnosi se na izradu Plana zaštite zemljišta, koji se može podvesti pod projekat P.2.1.1.5. – Zaštita i revitalizacija degradiranog obradivog zemljišta.

U ekonomskoj oblasti teba istaći projekte pružanja podsticaja proizvodnom zanatstvu koji je u saradnji sa UNDP-om u okviru MEG projekta sproveden putem javnog poziva za podnošenje prijave za podsticaje. Ova ciljna grupa je izabrana zbog toga što je kod većine javnih poziva uslov za dobijanje podsticaja da subjekt bude registrovan kao pravno lice, zbog čega zanati ni ne dobijaju priliku za podsticaj. Uslov za dobijanje podsticaja bilo je dodatno zapošljavanje radnika. Podsticaje je dobilo 10 korisnika. Takođe je u realizaciji projekat dodjele platenika za 20 nezaposlenih žena, koji je odobren putem IRBRS. Ukupna vrijednost projekta iznosi blizu 130.000 KM, a finansijsko učešće je obezbijedio i Grad Dobož.

U sektoru ekonomskog razvoja iznos investicija je značajno premašio planiranu vrijednost, prije svega zbog toga što je u realizaciju krenula rekonstrukcija i izgradnja gradskih ulica u zoni intenzivnih investicija i gradnje poslovno stambenih objekata za koje su obezbijedena i dostupna su kreditna sredstva.

U okviru priprema za početak gradnje novog administrativnog centra vrše se određene izmjene u organizaciji rada odjeljenja i službi. Sva odjeljenja i službe smještene u glavnoj upravnoj zgradi će u 2020. godini morati privremeno iseliti na novu lokaciju. S tim u vezi, Odjeljenje za strateško planiranje, evropske integracije i lokalni ekonomski razvoj, u okviru kojeg djeluje Jedinica za upravljanje razvojem preseljeno je u potpuno nove i moderne prostorije u kojima će raditi do završetka i useljenja u novu zgradu uprave. Odjeljenju su obezbijeđeni svi potrebni radni i tehnički uslovi.

Tabela 3. Pregled planiranih i ostvarenih projekata u ekonomskom sektoru u 2019. godini

PREGLED (potpuno i djelimično završeni projekti)	Broj projekata	Ukupno	Iz budžeta	Iz eksternih izvora
PLANIRANO				
A. Ukupan broj planiranih projekata	14	815.000	386.000	429.000
% struktura finansiranja od A		100%	47,36%	52,64%
U REALIZACIJI				
B. Ukupan broj u potpuno ili djelimično završenih projekata	9	1.459.341	382.178	1.077.163
% u potpuno ili djelimično završenih projekata (od A)	64,28%	179,06%	99%	251,01%
% struktura (od B)	100%	100%	26,19%	73,81%
C. Ukupan broj djelimično završenih projekata	9	1.459.341	382.178	1.077.163
% djelimično završenih projekata (od A)	64,28%	179,06%	99%	251,01%
% struktura (od C)	100%	100%	26,19%	73,81%
D. Ukupan broj potpuno završenih projekata	0	0	0	0
% potpuno završenih projekata (od A)	0%	0%	0%	0%
% struktura (od D)	0%	0%	0%	0%

Društveni sektor

U društvenom sektoru za 2019. godinu bilo je planirano je četrnaest projekata, od kojih se jedanaest našlo u realizaciji. Projekate u društvenom sektoru često karakteriše realizacija u saradnji sa drugim organizacijama, najčešće organizacijama civilnog društva koje obezbjeđuju sredstva iz eksternih fondova uz finansijsku podršku i participaciju sredstvima iz gradskog budžeta. Projekti su se odnosili na razvoj dijaloških platformi, podršku ranjivim grupama, izgradnju mira i povjerenja, podršku aktivizmu mladih, saradnju sa dijasporom i uspostavljanje dijaloga sa investitorima iz dijaspore. Ovu posljednju aktivnost treba posebno naglasiti zbog organizacije 3. Foruma dijaspore organizovanog uz svesrnu saradnju Ministarstva za evropske integracije u Vladi RS koji je okupi široki krug učesnika entitetskih i lokalnih institucija, poslovnih subjekata iz Doboja i naravno zainteresovanih investitora iz dijaspore. Ovaj skup iz godine u godinu prerasta u sve ozbiljniju manifestaciju i reflektuje zainteresovanost lokalnih struktura ja jačanje veza sa dijasporom.

Završena je realizacija projektnih aktivnost prema pozivu koji je objavljen u okviru projekta vezanih za četiri faktora zdravstvenih rizika. Projekat je realizovan putem Ministarstva zdravlja, a finansirala ga je Vlada Švajcarske. Na poziv su se odazvale škole, Dječije obdanište i Dom zdravlja. Ukupna vrijednost projektnih aktivnosti iznosila je blizu 160.000 KM, a od preostalih sredstava do iznosa od oko 220.000 KM nabaljena je dodatna oprema za Dom zdravlja, Dječije obdanište i Ugostiteljsku školu. Ovim projektom značajno su unaprijeđeni opremljenost i kvallitet pružanja usuga ovih institucija.

Lokalno savjetodavno tijelo za obrazovanje i zapošljavanje odraslih aktivno je djelovalo tokom 2019. godine na realizaciji aktivnosti povezivanja privrenog i obrazovnog sektora. Na prijedlog i u saradnji sa Privrednim savjetom Grada Doboja LST je organizovao 3. Sajam zapošljavanja i obrazovanja.

Tabela 4. Pregled planiranih i ostvarenih projekata u društvenom sektoru 2019. godini.

PREGLED (potpuno i djelimično završeni projekti)	Broj projekata	Ukupno	Iz budžeta	Iz eksternih izvora
PLANIRANO				
A. Ukupan broj planiranih projekata	14	677.000	310.000	367.000
% struktura finansiranja od A	100%	100%	45,79%	54,21%
U REALIZACIJI				
B. Ukupan broj potpuno ili djelimično završenih projekata	11	485.440	215.140	270.300
% potpuno ili djelimično završenih projekata (od A)	78,57%	71,70%	69,40%	73,65%
% struktura (od B)	100%	100%	44,32%	55,68%
C. Ukupan broj djelimično završenih projekata	11	485.440	215.140	270.300
% djelimično završenih projekata (od A)	78,57%	71,70%	69,40%	73,65%
% struktura (od C)	100%	100%	44,32%	55,68%
D. Ukupan broj potpuno završenih projekata	0	0	0	0
% potpuno završenih projekata (od A)	0%	0%	0%	0%
% struktura (od D)	0%	0%	0%	0%

Sektor zaštite životne sredine

U sektoru zaštite životne sredine za 2019. godinu planirano 17 projekta, od kojih je sedamnaest bilo u realizaciji. Za realizaciju projekata bilo je planirano 4.927.000 KM, a izdvojeno je 3.811.300 KM. Rezultatu su najviše doprinije već započete aktivnosti na velikim infrastrukturnim projektima kao što su vodosnabdijevanje u radu i u ruralnim područjima, izgradnja kolektora otpadnih voda sa precrpnom stanicom, toplovod. Izgradnja kolektora otpadnih voda za drugo slivno područje i dalje se suočava sa problemom neriješenih imovinskih odnosa na potezu izgradnje. Posebno su značajni tehničko opremanje i obuke u oblasti civilne zaštite i vatrogastva, zbog stalne brige za izloženost Grada potencijalnim nepogodama i drugim prijetnjama. Zbog toga se vrši kontinuirana obuka i uvježbava jedinica za spašavanje na vodi. Vatrogasci TVJ su prema dugoročno zacrtanom planu tokom godine nabavili spusicu za spašavanje lica iz viokih objekata kao i manju vatrogasnu cisternu pogodnu za intervencije u slučaju manjih šumskih požara koji su posebno učestali u proljećnom periodu usljed nepažnje građana prilikom pripreme zemljišta za obradu.

Slijedom izrade Izvještaja o stanju divljih deponija na području Grada Doboja napravljen je projektni prijedlog za postavljanje nadzornih kamera na više kritičnih divljih deponija i nekoliko zelenih ostrava u Gradu Doboj. Projekat je odobren za finansiranje i njegova realizacija će početi tokom 2020. godine.

Započela je izrada Acionog plana održivog upravljanja energijom i prilagođavanja klimatskim promjenama (SECAP) koji će trasirati projekte, mjere i pravce djelovanja u ovoj oblasti u periodu do 2030. godine.

Konačno su završene sve procedure i pokrenut je proces izrade Prostornog plana Grada Doboja koji je proteklih godina u više navrata bio prekidani i vraćan na početak.

Tabela 5. Pregled planiranih i ostvarenih projekata u sektoru zaštite životne sredine u 2019. godini

PREGLED (potpuno ili djelimično završeni projekti)	Broj projekata	Ukupno	Iz budžeta	Iz eksternih izvora
PLANIRANO				
A. Ukupan broj planiranih projekata	19	4.927.000	744.000	4.183.000
% struktura finansiranja od A	100%	100%	15.10%	84.90%
U REALIZACIJI				
B. Ukupan broj potpuno ili djelimično završenih projekata	17	3.811.100	489.200	3.321.900
% potpuno ili djelimično završenih projekata (od A)	89,47%	77,35%	65,75%	79,41%
% struktura (od B)	100%	100%	12,84%	87,16%
C. Ukupan broj djelimično završenih projekata	11	3.811.100	489.200	3.321.900
% djelimično završenih projekata (od A)	64,71%	77,35%	65,75%	79,41%
% struktura (od C)	100%	100%	12,84%	87,16%
D. Ukupan broj potpuno završenih projekata	0	0	0	0
% potpuno završenih projekata (od A)	0%	0%	0%	0%
% struktura (od D)	0%	0%	0%	0%

3.3 Ključni rezultati i ostvareni progres

Ostvareni rezultat iznosa realizovanih sredstava za strateške projekte u 2019. godini u vrijednosti 89,67% od planiranih ohrabruju jer predstavljaju značajan porast u odnosu na 73,84% realizovanih u 2018. godini. Ovome je doprinijelo povećanje obima realizacije velikih infrastrukturnih projekata koji u finansijskom smislu i predstavljaju najveće investicije. Grad je ušao i ciklus kreditnog zaduživanja kako bi na brži i efikasniji način riješio ključne infrastrukturne projekte. Imajući u vidu da su domaće firme uključene u realizaciju većeg broja projekata, ovo se blagotvorno odražava na lokalnu ekonomiju, posebno na građevinski sektor i njenu operativu koji je i inače među vodećim u gradu. Određena kašnjenja u realizaciji projekata koja su se pojavila u odnosu na plan rezultat su prije svega procedurea pvezanih sa pribavljanjem kreditnih sredstava, a potom procedura javnih nabavki i uvođenja u posao. Ne postoji nikakva posebna prijetnja da bi moglo da dođe do prekida ovog ciklusa s obzirom da Grad Doboj ima stabilne budžetske prilive i kreditnu sposobnost.

Kapitalni projekti u Doboju vezani su za nastojanje de se ostvari novi investicioni zamah i da se stvore uslovi za bezbjednost građana i imovine, a time i privrednika i investitora, od mogućih nepovoljnih prirodnih uticaja, prije svega imajući u vidu razorne posljedice poplave iz 2014. godine. U cilju predupređivanja mogućih nepovoljnih uticaja, Grad Doboj je razvio programe i donio mjere kako bi obezbijedio uslove za nesmetan razvoj.

Grad Doboje je aktivan učesnik niza projekata koje u BiH sprovode različite međunarodne organizacije. Projekti kao što su MEG, LIR i RAST doprinijeli su promjeni paradigme lokalne uprave u smislu ustrojavanja istinskog servisa za građane i privrednike. Ovi procesi i projekti su još uvijek u toku, ali se već osjeća promjena u kvalitetu pružanja usluga zbog obuhvata većeg segmenta uprave ovim projektima, koji tjeraju sve aktere da unapređuju svoj rad. Na društvenom planu radi se realizacija projekata „Smanjanja faktora zdravstvenih rizika u BiH“, projekat „Dijalog za budućnost“, „Pro-Budućnost“, „Omladinska banka“ i drugi. Svi ovi projekti podrazumijevaju široku platformu učesnika i međusobnu saradnju, što svakako doprinosi jačanju dijaloga i povjerenja između Gradske uprave i građana.

Ekonomski razvoj

Sektorski cilj 1: Poboljšano poslovno okruženje i razvijeni instrumenti podrške privredi. Ključna aktivnost u ovoj oblasti u 2019. godini je projekat davanja podsticaja proizvodnim zanatima u Gradu Doboju. Projekat se implementira na osnovu javnog poziva koji su zajednički pripremili Grad Doboje i UNDP kao aktivnost u okviru Grant šeme MEG projekta. Procedura sprovođenja projekta i stečena iskustva trebali bi biti osnova na kojima će se ubuduće zasnivati dodjela podsticajnih sredstava na lokalnom nivou za različite ciljne grupe.

I dalje zabrinjava to što nije došlo do stvaranja uslova za izgradnju nove industrijske zone. Grad Doboje još uvijek nije ušao u posjed zemljišta poljoprivrednih zadruga u stečaju na koje ima zakonsko pravo, a što zavisi od odluke Vlade. Bez ovoga Grad nije u mogućnosti da obezbijedi lokacije za izgradnju zona. U međuvremenu se čine napori da se o postojeću zonu Usora uvede što veći broj subjekata, što ide dobrom dinamikom.

Sektorski cilj 2: Privučene veće investicije, prvenstveno u oblastima industrije, distribucije i transporta.

Zapaža se živost privrednih subjekata, posebno lokalnih investitora, u vidu povećanja investicija u proširenje proizvodnje, na što je Grad donio mjere podrške takvim subjektima kako bi im pomogao u razvoju. Interes stranih investitoraza otvaranje proizvodnih pogona i dalje je relativno nizak. Razlog za to je vjerovatno nedostatak lokacija u industrijskim zonama, što ne može da nadoknadi ni izuzetno povoljan geografski i saobraćajni položaj Grada. Doboje radi na jačanju odnosa sa investitorima iz dijasporae koji su pokazali mnogo više interesovanje za pokretanje posla u gradu svog porijekla.

Sektorski cilj 3: Povećanje obima poljoprivredne proizvodnje i radne angažovanosti seoskog stanovništva.

Ovdje treba posebno itaći realizaciju projekta dodjele plastenika za 20 korisnika putem javnog poziva za specifičnu ciljnu grupu, kao aktivnost u okviru realizacije projekta odobrenog i IRBRS, a za koji je Grad Doboje obezbijedio sufiansiranje.

Društveni razvoj

Sektorski cilj 1: Unapređene mogućnosti obrazovanja odraslih u svrhu zapošljavanja i samozapošljavanja.

U 2018. godini okončan je projekat obuke radnika za speifična zanimanja koji je realizovala organizacija EUROPLUS, sredstvima Evropske unije uz sufiansiranje Grada Doboje. U nastavku ovom pitanju se pristupa sistemski putem LST-a, tijela koje je uspostavljeno kroz projekat, a koje kao lokalna akciona grupa sprovodi aktivnosti povezivanja institucija obrazovanja i tržišta radne snage, odnosno poslovnog sektora. Na tom tragu 2019. godine organizovan je i održan 3. Sajam zapošljavanja i obrazovanja.

Sektorski cilj 2: Unapređeni uslovi za rad sa djecom i mladim.

Ovo je jedan od sektorskih ciljeva koji bilježi najbolje rezultate. U prethodnom periodu, nakon poplave, izvršena obnova većine školskih objekata i vrtića, uspostavljen Centar za djecu i omladinu sa smetnjama u razvoju, a potom izvršena kompletna rekonstrukcije jednog javnog vrtića, energetski efikasna rekonstrukcija objekta najveće škole u Doboju, izgradnja jednog potpuno novog školskog objekta izgradnju potpuno novog školskog objekta u Doboju, prvog poslije nekoliko decenija. Nadležno ministarstvo osiguralo je sredstva za energetski efikasnu rekonstrukciju još jednog školskog objekta. Rekonstrukcija je obavljena tokom 2017/18.

godine. U izvještajnom periodu rađeno je na unapređenju uslova za obavljanje nastave u objektu područne škole u Kostajnici. Značajan doprinos unapređenja uslova obavljanja nastave u nekoliko škola dala je i realizacija aktivnosti iz projektnih prijedloga koje su škole podnijela u projektu „Smanjenje faktora zdravstvenih rizika u BiH.

Grad Doboj je pristupio i projektu Omladinske banke putem kojeg je tokom dvije godine u partnerstvu sa organizacijom Mozaik sufinansirao kreativne društveno korisne projekte koje su predlagali mladi iz Doboja. Krajem 2018. godine potpisan je memorandu o saradnji o nastavku projekta u naredne četiri godine. Ukupno je za tri godine realizovano 18. projekata. Doboj je od 2014. godine u projektu Pro-Budućnost koji ima snažnu komponentu rada sa mladima. Pokrenut je novi ciklus projektnih aktivnosti, a Doboj će i dalje ostati aktivan u projektu. Mladi takođe jedna od glavnih ciljnih grupa u projektu Dijalog za budućnost i u njegovom planiranom nastavku MAKERS.

Sektorski cilj 3: Poboljšani uslovi i usluge za socijalno isključene i ranjive kategorije. S obzirom na heterogenost kategorija koje spadaju u ovu oblast, postoje polja na kojima se mogu uočiti značajni pozitivni pomaci, kao i ona u kojima su pozitivna pomijeranja manja ili su izostala. Pozitivno je što se ovom oblašću bave mnogobrojne organizacije i institucije pa je moguće pronaći partnere za različite projekte pomoći i podrške. Jedan od ključnih dokumenata koji je Doboj usvojio u prethodnom periodu je Lokalni akcioni plan u oblasti invalidnosti koji predstavlja okosnicu za izradu i realizaciju projekata za ovu kategoriju. Doboj je dao podršku organizacijama koje su pripremile projektne prijedloge prema donatorima na osnovu ovog akcionog plana i obezbijediće sufinansiranje za projekte koji budu odobreni. U oblasti zdravstvene zaštite urađen je veliki projekat prilagođavanja prostora u Domu zdravlja koji im će se stvoriti mogućnosti za pružanje različitih novih vidova zdravstvenih usluga. Centar za djecu i omladinu sa smetnjama u razvoju ima posebno mjesto, jer pored pružanja usluga dnevnog centra on ujedno omogućuje inkluzivni pristup u radu sa ovom posebno ranjivom kategorijom mladih

Sektor zaštite i unapređenja životne sredine

Sektorski cilj 1: Povećana pokrivenost stanovništva vodovodnom i kanalizacionom mrežom. Nakon što su u 2014. i 2015. godini urađeni značajni projekti rekonstrukcije vodovodne i kanalizacione mreže i pumpnih postrojenja, u 2016. godini pristupilo se izradi projektne dokumentacije neophodne da bi se u narednom periodu mogli realizovati razvojni planovi Grada Doboja. Naime, postojeći vodovodni i kanalizacioni kapaciteti iskorišćeni su do svojih limita. Cijelo južno urbano područje – prostor najintenzivnije izgradnje, suočava se sa poteškoćama u pružanju komunalnih usluga. Posebno je akutan problem potkapacitiranosti kanalizacije. Stoga je Doboj dao da se izrade projekti za prevazilaženje ovog problema koji su definisani do nivoa izvođačkog projekta. Projekti obuhvataju trase, pozicije i kapacitet kolektora, precrpnih stanica, razdvajanje oborinskih i fekalnih voda i izgradnju prečistača. Radi se o kapitalnim projektima, koji iziskuju kapitalna ulaganja, za koje će biti potrebne desetine miliona maraka budžetskih, kreditnih i donatorskih sredstava do kojih nije moguće doći bez potrebne projektne dokumentacije.

Tokom 2018. i 2019. godine sprovedena je procedura za obezbijedenje značajnih kreditnih sredstava te planirana budžetska sredstva za realizaciju. Radovi su pokrenuti tokom prethodne izvještajne godine uz određene zastoje koji su uslovljeni neriješenim imovinskim odnosima. Putem MEG projekta obezbijedena su dodatna sredstva za povećanje kapaciteta vodosnabdijevanja rekonstrukcijom pumpne stanice „Rudanka“ i izgradnjom rezervora za vodu, te za rekonstrukciju pumpne stanice i rezervoara Rajčinovac. Svi projekti unapređenja vodosnabdijevanja obuhvataju i unapređenje sistema upravljanja vodosnabdijevanjem u skladu sa najvišim savremenim standardima.

Investiciona ulaganja u projekte vodosnabdijevanja u Gradu Doboju sprovode se i u urbanom i u ruralnom području, što je u skladu sa strateškim opredjeljenjem o uravnoteženom razvoju u gradu i selu.

Sektorski cilj 2: Smanjeni rizici od elementarnih nepogoda i drugih opasnosti.

Nakon što je 2018. godine u saradnji sa UNDP-om nabavljena oprema i izvršena obuka tima za spašavnje na vodi, tokom 2019. godine obavljani su redovni treninzi tima. TVJ Doboje je obavila nabavku spušnice za spašavanje lica iz visokih objekata, a obavljena je i kupovina manjeg vatrogasnog vozila namijenjenog prvenstveno za intervencije prilikom šumskih požara. Još uvijek predstoji realizacija čišćenja, produbljavanja i proširenja korita rijeke Bosne sa uređenjem obala, za što je u toku obezbjeđenje finansijskih sredstava.

Sektorski cilj 3: Unapređenje upravljanja čvrstim otpadom.

Ovdje je svakako značajno istaći rad Regionalne sanitarne deponije kao organizovanog sistema upravljanja otpadom. Preduzeće je osnovano 2015. godine i od tada uspješno posluje i prihvata otpada iz više susjednih opština, iz oba entiteta, uključenih u ovaj projekat. Istovremeno se radi na rješavanju imovinskih pitanja kako bi se obezbijedila planirana buduća cjelina, ali ovaj proces ni na koji način ne ometa trenutno funkcionisanje deponije. Izrađena je studija prevođenja deponije u potpunu sanitarnu deponiju.

Nakon što je snimljeno stanje i sačinjen obiman izvještaj o stanju divljih deponija na području Grada Doboja, pripremljan je projektni prijedlog za postavljanje video nadzora na izabranim lokacijama kao i na nekoliko zelenih ostrva u gradu na kojima se prikuplja otpad.

Sektorski cilj 4: Povećana energetska efikasnost i korišćenje obnovljivih izvora energije i zaštita vazduha.

Osnova za djelovanje u ovoj oblasti predstavlja SEAP. Urađeno je mapiranje javnih i privatnih objekata u Gradu Doboju radi identifikacije potreba. Značajno je da se svi novi objekti već rade prema važećim standardima i da je rekonstrukcija javnih objekata nakon poplave takođe urađena prema standardima.

Tokom 2019. godine započela je izrada Akcionog plana održivog upravljanja energijom i prilagođavanja klimatskim promjenama (SECAP) koji će trasirati projekte, mjere i pravce djelovanja u ovoj oblasti u periodu do 2030. godine.

Sektorski cilj 5: Uređena prostorno-planska i ekološka dokumentacija.

Nakon godina odlaganja, povezanih sa nizom žalbi i birokratskih opstrukcija, konačno je izabran izvođač radova izrade Prostornog plana Grada Doboja. Rad na izradi je na početku i nastaviće se kroz 2020. godinu. Osnovu za implementaciju mjera i projekata u oblasti zaštite životne sredine predstavlja SEAP, koji je usvojen 2015. godine, a u izradi je Akcioni plan održivog upravljanja energijom i prilagođavanja klimatskim promjenama (SECAP) koji će trasirati projekte, mjere i pravce djelovanja u ovoj oblasti u periodu do 2030. godine.

3.4. Vertikalna i horizontalna usklađenost i nivo integrisanosti

Prilikom izrade Revidirane strategije Grada Doboja u periodu od 2016-2020. godine uspostavljena je vertikalna usklađenost s nizom dokumenata strateškog karaktera na višim nivoima prema sektorima.

Ekonomski razvoj:

Prvi strateški cilj u saglasnosti je sa strateškim ciljevima sadržanim u Strategiji i politici razvoja industrije u Republici Srpskoj za period 2014-2018, posebno sa sljedećim strateškim ciljevima:

1. Poboljšati poslovno okruženje i povećati investicije u industriju;
3. Revitalizacija industrije;
4. Povećati zaposlenost u industriji.

Drugi strateški cilj u saglasnosti je sa prvim i petim strateškim ciljem Strateškog plana razvoja poljoprivrede i ruralnih područja Republike Srpske za period 2015-2020. godine:

1. Povećanje obima i produktivnosti poljoprivredne proizvodnje i obezbjeđenje stabilnosti dohotka poljoprivrednih proizvođača;
5. Uravnotežen integralni ruralni razvoj.

Društveni razvoj:

U okviru plana društvenog razvoja predviđene programske intervencije se direktno oslanjaju na prioritete pravce djelovanja i ciljeve razvoja identifikovane u okviru strateško-planskih dokumenata i zakonske regulative viših nivoa i to:

- **Strategija razvoja kulture RS**, u odnosu na cilj Unaprijeđeni uslovi za rad sa djecom i mladim i razvoj infrastrukture i sadržaja u oblasti kulture i sporta;
- **Strategija razvoja lokalne samouprave RS**, u odnosu na Strateški cilj 3./Osiguranje dostupnosti i kvaliteta javnih usluga za sve građane;
- **Strategija razvoja sporta RS**, gdje se veze ogledaju prvenstveno u odnosu na unaprijeđene uslove za rad sa djecom i mladim i razvoj infrastrukture i sadržaja u oblasti kulture i sporta;
- **Strategija razvoja obrazovanja RS**, posebno u odnosu na unaprijeđene mogućnosti obrazovanja odraslih u svrhu zapošljavanja i samozapošljavanja.
- Strategija naučnog i tehnološkog razvoja RS, gdje se u okviru Opštih ciljeva naučnog i tehnološkog razvoja RS navodi razvoj ljudskih resursa.
- Što se tiče socijalne zaštite, veze se ogledaju prvenstveno u odnosu na zakonsku regulativu, odnosno na **Zakon o socijalnoj zaštiti** i **Zakon o dječijoj zaštiti**, te na ostale srodne zakone i podzakonske akte u ovoj oblasti.

Sektor zaštite i unapređenja životne sredine

Najznačajniji strateški dokumenti iz ove oblasti su:

- **Prostorni plan RS**, gdje je u okviru drugog od Posebnih ciljeva razvoj usmjerava ka većoj koheziji prostora putem razvoja i poboljšanja infrastrukturnih mreža kao i povećanja dostupnosti javnim službama, a u okviru šestog Posebnog cilja definiše Zaštita i unapređivanje životne sredine, čuvanje i poboljšanje stanja prirodnih i kulturnih vrijednosti i jačanje identiteta Republike Srpske. Nadalje, rješavanje problema deponovanja otpada, kao i Zaštita i unapređivanje područja prirodnih vrijednosti definisanjem prostora, te Identifikacija i zaštita kulturno-istorijskog naslijeđa.
- **Strategija zaštite prirode RS**, gdje se veze primarno uspostavljaju sa Strateškim ciljevima 2./Održivo korištenje prirodnih resursa i 3./Smanjenje pritisaka na biološku i geološku raznovrsnost Republike Srpske.
- **Strategija integralnog upravljanja vodama RS**, prvenstveno u odnosu na Opšte ciljeve 2./ Povećanje korišćenja i uređenja raspoloživih resursa u ekološki, socijalno i ekonomski prihvatljivim granicama i 3./ Povećanje efikasnosti i racionalizacije upotrebe vode u skladu sa ograničenjima koja se postavljaju na planu sve ograničenijih resursa i sve složenijih interakcija sa drugim sistemima u sistemskom okruženju. Osim toga, bitne veze se prepoznaju i u odnosu na Posebne ciljeve ove Strategije i to, u prvom redu, P1./ Unaprijeđivanje svih vidova racionalnog i integralnog korišćenja voda zaštite voda i zaštite od voda i P5./ Planska racionalizacija korišćenja voda u svim sferama, polazeći od činjenice da Republika Srpska nije bogata vodom i da je voda dobro od opšteg interesa.
- Osim toga, realizacijom navedenih ciljeva pomenute Strategije upravljanja vodama, ostvaruju se i specifične svrhe Zakona o vodama RS, posebno one koje se odnose na Postizanje održivog korišćenja voda i osiguranje pravičnog pristupa vodama.
- **Strategija razvoja lokalne samouprave**, gdje se veze uočavaju u odnosu na strateške ciljeve 2./ Odgovorno i proaktivno upravljanje javnim poslovima i lokalnim razvojem i 3./ Osiguranje dostupnosti i kvaliteta javnih usluga za sve građane.

- **Akcioni plan energetske efikasnosti RS do 2018. godine**, gdje se u okviru indikativnog cilja uštede energije (od 9%), kao neke od prioritetnih mjera za sektor usluga, gdje spadaju i javni objekti, definiše energetska obnovna postojećih i izgradnja novih zgrada prema principima energetske efikasnosti. Istovremeno, kao međusektorske mjere je definisana i mjera energetska efikasnost u jedinicama lokalne samouprave.

3.5 Institucionalni kapaciteti Gradske uprave i saradnja sa bitnim akterima

Poslove centralne koordinacije jedinice za upravljanje razvojnim aktivnostima (JURA) u Doboju vode Odsjek za strateško planiranje i investicije i Odsjek za lokalni ekonomski razvoj u okviru Odjeljenja za strateško planiranje, evropske integracije i lokalni ekonomski razvoj. U skladu sa Sistematizacijom radnih mjesta, Odsjek za strateško planiranje ima pet zaposlenih, a Odsjek za LER tri zaposlena, s tim da im neformalno podršku daju i drugi zaposleni u Odjeljenju, posebno kada je u pitanju rad na ispunjavanju kriterijuma velikih i važnih projekata kao što su BFC SEE, UNDP MEG i sl. Važna je činjenica da su zaštita životne sredine i implementacija SEAP-a u nadležnost drugog odsjeka u okviru istog odjeljenja, a imajući u vidu da zaštita životne sredine čini znatan segment Strategije, što uveliko olakšava koordinaciju implementacije projekata i prikupljanja informacija.

Jedinica je multiservis koja pored strateškog planiranja radi i izvještavanje, praćenje implementacije, koordinaciju projekata, izradu projektnih aplikacija i niz drugih aktivnosti.

Ostvarenju strateških ciljeva u izvještajnom periodu posebno su doprinijeli brojni međunarodni donatori i agencije za implementaciju od kojih se posebno moraju istaći UNDP i Švajcarska razvojna agencija. U implementaciji su aktivnu ulogu imale organizacije civilnog društva, kako međunarodne poput CRS, WVI, tako i domaće, odnosno lokalne kao što je Europlus, ili udruženja koja okupljaju lica sa invaliditetom i druge. Formirane su posebne platforme i tijela za implementaciju određenih projekata kao što su LAG-ovi, dijaloške platforme, odbori i sl. koji su stavljeni od ključnih nosilaca, shodno vrstama projektnih aktivnosti.

Doboj je uključen u nekoliko projekata koji su fokusirani na unapređenje poslovnog ambijenta, rada lokalne uprave i pružanja komunalnih usluga građanima kao što su BFC sertifikacija, MEG, EGG i drugi u kojima Jedinica za upravljanje razvojem ima ulogu centralne jedinice za koordinaciju aktivnosti, a obavlja i posao tehničkog servisa Privrednog savjeta Grada Doboj. Odsjek svoje aktivnosti sprovodi u saradnji sa drugim odjeljenjima i službama, a najviše sa Odjeljenjem za privredu i društvene djelatnosti.

4. KLJUČNI MAKROEKONOMSKI POKAZATELJI

Na području Grada Doboj živi približno 60.000 stanovnika od kojih je oko 25.000 u urbanom, a 35.000 u ruralnom dijelu teritorije. Doboj imao ukupno oko 10.000 zaposlenih, od čega je u privrednim društvima bilo zaposleno 5.000, u sektoru samostalnog preduzetništva 2.000, a u javnom sektoru 3.000. Poslovni sektor zapošljava 70%, a javni 30% ukupno zaposlenih. Broj lica koja aktivno traže posao je oko 4.500.

5. ZAKLJUČCI I PREPORUKE

Stepen realizacije Revidirane strategije u 2019. godini može se smatrati umjereno uspješnim. Ipak, sami statistički podaci ne reflektuju u potpunosti stvarnu dinamiku aktivnosti sprovedenih tokom godine koja se može opisati kao priprema za snažan investicioni zamah u narednoj godini. Otkočen je zastoj realizacije projekata koji su čekali obezbjeđenje eksternih sredstava finansiranja. Takođe, zbog promijenjene političke klime, došle su ohrabrujuće vijesti i najave započinjanja novih važnih infrastrukturnih projekata – izgradnja/rekonstrukcija sportske hale, regionalne bolnice, uređenja korita rijeke Bosne, izgradnje dionice autoputa na koridoru 5C i drugih.

I u ovom periodu su se nastavile poteškoće oko pokretanja određenih projekata i to preventivno onih čija je implementacija i ranije bila prolongirana (industrijska zona). Pored zaostajanja u implementaciji određenih projekata u ekonomskom sektoru, koji je na izvjestan način i centralna tačka i okosnica Strategije, posebno je zabrinjavajuće što nije započeta implementacija važnih projekata zaštite Grada od budućih prijetnji od poplave. Izgledno je da zbog promjene političkog konteksta ovo neće ostati nerješivo pitanja za dugi period.

U smislu poboljšanje procesa i rezultata implementacije Strategije, već se tokom rada na reviziji, odnosno pripremom petogodišnjih i trogodišnjih planova vodilo računa o što realnijem finansijskom planiranju budžeta i eksternih izvora finansiranja; kvalitetnijoj pripremi projektnih prijedloga za apliciranje na dostupne eksterne izvore finansiranja; koordinaciji procesa pripreme gradskog budžeta i narednog plana implementacije 1+2; uspostavljanju sistema kontinuiranog praćenja implementacije Strategije, uključujući namjenske baze podataka i pomoćne alate; unapređenju jačanja saradnje poslovnog sektora i jedinice za upravljanje razvojem tokom ciklusa planiranja kao i javno-privatnih partnerstava ili projekata međuopštinske saradnje; formalnoj sistematizaciji/popunjavanju radnih mjesta stručnim osobama; jačanju kapaciteta JURA i službi/odjeljenja za komunikaciju sa eksternim razvojnim akterima, višim nivoima vlasti i donatorima i slično.

Veoma je pozitivno što je Grad započeo sa metodologijom transparentne dodjele podsticajnih sredstava za privredu putem javnog poziva, što i dalje ostavlja mogućnost Gradu da interveniše i upravlja ovim procesom adekvatnim izborom ciljnih grupa prilikom pripreme javnih poziva. Preporuka je da se u narednom periodu povećava iznos sredstava koja se plasiraju ovim putem, te da se eventualno objavljuje po nekoliko poziva godišnje prema različitim ciljnim grupama.

Na sličan način bi trebalo plasirati sredstva organizacijama civilnog društva, što bi sigurno imalo blagotvoran uticaj na podizanje njihovog kapaciteta da razmišljaju i djeluju projektno. U ostvarivanju strateških i sektorskih ciljeva neophodno je uspostaviti još snažniji oslonac na organizacije civilnog društva, jačati njihov kapacitet i spremnost da odgovore na potrebe društva artikulirane u strateškim projektima, te tražiti njihovo angažovanje oko rješavanja razvojnih pitanja. Postoje odlični pozitivni primjeri gdje su organizacije civilnog društva doprinijele bitnoj promjeni stvarnosti.

Na polju javno-privatnog dijaloga nužno je dalje raditi na uspostavljanju povjerenja i zajedničkog planiranja rješavanja pitanja i problema koji opterećuju poslovni sektor te uspostaviti zajednički nastup kada se radi o opštem interesu i interesu zajednice, bilo da je u pitanju nekakva prijetnja tom interesu, bilo da je u pitanju mogućnost ostvarivanja nekog interesa, pomoći i sl.

Na polju zaštite bezbjednosti građana i zaštite životne sredine i dalje predstoje veliki zadaci i ozbiljne investicije od kapitalnog značaja. Veoma je pozitivno što je Doboj u prethodnim godinama izradio ključnu projektnu dokumentaciju kao nužan preduslov za realizaciju ovakvih projekata, kao i da nastavlja sa izradom nove potrebne dokumentacije, jer to sada pruža osnovu za traganje za finansijskim sredstvima iz eksternih izvora koja će zajedno sa planiranim budžetskim sredstvima dovesti do realizacije projekata i rješavanja potreba i problema u ovom vrlo važnom aspektu za zajednicu.

Izvještaj sačinio:

Odjeljenje za strateško planiranje
evropske integracije i
lokalni ekonomski razvoj

